

УДК 378.018.43

Воєділова О. М.

ORCID 0000-0003-0771-8325

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки,
психології та методики фізичного виховання,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: voiedilovaid@gmail.com

Вітченко А. М.

ORCID 0000-0003-0318-4880

Викладачка кафедри педагогіки,
психології та методики фізичного виховання,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: www.alzar89@gmail.com

Лисенко Л. Л.

ORCID 0000-0003-0771-832

Кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувачка кафедри педагогіки, психології
та методики фізичного виховання,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: llysenkol@gmail.com

КЕЙС АДАПТАЦІЇ ДИЗАЙНУ ДИСЦИПЛІН ДО УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті обґрунтовується кейс дизайну навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» до умов дистанційного навчання, представлено результати досліджень оцінки якості його організації та проведення, встановлено ефективність і доступність форм організації освітнього процесу за даним кейсом.

Мета роботи – обґрунтувати кейс дизайну дисципліни «Педагогічна майстерність» до умов дистанційного навчання.

Методологічною основою дослідження є науково-педагогічні засади дистанційного навчання (О. Андрєєв, В. Кухаренко, Н. Сиротенко, П. Стефаненко, А. Хуторський), теоретико-методологічні засади самостійної навчально-пізнавальної діяльності (О. Малихін, М. Солдатенко, П. Підкасистий), концептуальні положення з проблеми активізації пізнавальної діяльності (І. Лернер, В. Лядіус, А. Морозов, С. Неверкович, В. Сластьонін, С. Сисоева).

Наукова новизна полягає у тому, що обґрунтовано кейс дизайну навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» до умов дистанційного навчання та визначено ефективність його організації в освітньому процесі.

Висновки. На основі аналізу результатів дослідження виявлено, що організація дистанційного освітнього процесу має будуватися з урахуванням максимального залучення кожного здобувача освіти в активну, самостійну пізнавальну діяльність. Ефективність дистанційного навчання в значному ступені визначається формою організації зворотного зв'язку між викладачем і здобувачем.

На основі аналізу результатів дослідження, проведених з метою визначення об'єктивності оцінки якості організації та впровадження дистанційного навчання на факультеті фізичного виховання з навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» виявлено: позитивні тенденції щодо ставлення здобувачів до дистанційного навчання; вище за середній ступінь задоволеності студентів організацією дистанційного навчання з даної дисципліни; можливі труднощі в реалізації представленого кейсу.

Визначено, що ефективність освітнього дистанційного процесу обумовлено дизайном дисципліни, який має ґрунтуватись на стимулюванні пізнавальної діяльності здобувачів, впровадженні творчих практичних завдань, формуванні внутрішніх стимулів до навчання.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі вбачаємо у пошуку та апробації нових інструментів дистанційної освіти; розповсюдженні здобутого досвіду на інші дисципліни.

Ключові слова: викладання, дистанційна освіта, дизайн дисципліни, технології дистанційного навчання, заклади вищої освіти, дистанційні курси.

Постановка проблеми. Сучасні освітні технології відкривають реальні перспективи для підвищення якості знань студентів, набуття необхідних компетентностей і оперативності освітнього процесу, сприяють вирішенню проблем освіти у зв'язку з COVID-19.

Дистанційне навчання має свої переваги (можливості реалізації навчання за індивідуальним графіком та темпами навчання, територіальна мобільність, можливість добиватися високої якості освітнього продукту, організація на високому рівні самоосвіти тощо) і недоліки (недосконалість технічної складової забезпечення, складності з самостійним опануванням навчального матеріалу тощо).

Проблемою нашого дослідження є виявлення ефективних умов організації і проведення навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» з використанням дистанційних технологій. Ми вважаємо, що якість освітнього процесу дистанційно забезпечується не формою навчання, а її наповненням (кейсом дизайну дисципліни).

Аналіз основних досліджень і публікацій з порушеної проблеми. В останні роки проблемі впровадження дистанційного навчання у педагогічний процес присвячували свої праці такі вітчизняні та іноземні вчені, як О. Андрєєв, Р. Деллінг, С. Долинський, Н. Думанський, Р. Івашенко, О. Кареліна, Д. Кіган, А. Кларк, В. Кремень, В. Кухаренко, М. Мур, А. Петров, Е. Полат, Г. Рамбле, Н. Рибалко, О. Рибалко, Л. Романишина, М. Сімонсон, В. Сиротенко, С. Сисоева, В. Тихомиров, А. Хуторський та ін. Незважаючи на таку велику кількість наукових досліджень, сучасна система дистанційної освіти нашої країни продовжує нагадувати форму традиційного заочного навчання без впровадження всіх нових форм та методів навчання.

Мета статті – обґрунтувати кейс адаптації дизайну дисципліни «Педагогічна майстерність» до умов дистанційного навчання.

Методологічну основу досліджень становлять: науково-педагогічні засади дистанційного навчання (О. Андрєєв, В. Кухаренко, Н. Сиротенко, П. Стефаненко, А. Хуторський), теоретико-методологічні засади самостійної навчально-пізнавальної діяльності (О. Малихін, М. Солдатенко, П. Підкасистий), концептуальні положення з проблеми активізації пізнавальної діяльності (І. Лернер, В. Лядіус, А. Морозов, С. Неверкович, В. Сластьонін, С. Сисоева).

Було використано такі теоретичні та емпіричні **методи дослідження:** аналіз та синтез джерел інформації, педагогічні спостереження, опитування, статистична обробка даних.

Наукова новизна полягає у тому, що обґрунтовано кейс дизайну навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» до умов дистанційного навчання та визначено ефективність його організації в освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В останні роки розвиток інформаційних технологій актуалізував проблему модернізації сучасної системи освіти, що найбільше відобразилось на концепції дистанційної освіти. У європейських країнах ця практика вже є досить популярною тривалий час, натомість у нашу систему освіти вона тільки поступово починає впроваджуватись. Відповідно до національної програми інформатизації «дистанційна освіта» – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання.

Науковці Л. Морозова та О. Морозова поняття «дистанційне навчання» розглядають як одну «...з форм безперервної освіти, яка покликана реалізувати права людини на освіту та отримання інформації, а також це отримання знань і вмінь завдяки зв'язку інформації і навчання, що включає всі технології та інші форми навчання на відстані. Це форма освіти, що будується на використанні середовищ передачі інформації (інформаційно-комунікаційні мережі, телебачення, пошта, радіо) та методів навчання, які залежать від технічного середовища обміну інформацією [2, с. 53].

Згідно з положенням про дистанційне навчання, під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [3].

Науковець О. Андрєєв пропонує визначити дистанційне навчання як «...синтетичну, інтегральну, гуманістичну форму навчання, що базується на використанні широкого спектру традиційних і нових інформаційних технологій та їх технічних засобів, які залучаються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем і учнем, коли процес навчання не критичний до їх розташування в просторі і в часі, а також до конкретної освітньої установи» [1, с. 26].

Отже, на нашу думку, дистанційне навчання – це сучасна універсальна форма освіти, яка ґрунтується на використанні традиційних та інформаційних технологій забезпечення комунікації між усіма учасниками освітнього процесу з метою забезпечення передачі та засвоєння навчальної інформації.

Система здійснення дистанційного навчання у закладах вищої освіти має обов'язково залежати від взаємопов'язаних компонентів освітнього процесу: деканат, кафедра, викладач, студент. Комунікація між всіма цими ланками освітнього процесу відбувається в межах штучно створеного комунікативного простору, який спрямований на досягнення цілей процесу навчання. В умовах такого навчання важливим є сприйняття та розуміння один одного у віртуальному просторі. Для забезпечення якісної роботи комунікативного простору необхідно використовувати доступні засоби організації освітнього процесу.

Враховуючи власний досвід роботи з дистанційними засобами організації освітнього процесу в закладах вищої освіти в першу чергу потрібно звернути увагу на такі критерії:

- *універсальність* (необхідність у визначенні з інструментами дистанційного навчання, які будуть максимально забезпечувати потреби студентів однією/двома програмами);
- *доступність* (забезпечення навчання українською мовою з використанням синхронних або асинхронних програм, які підтримуються на мобільному пристрої, планшеті, комп'ютері);
- *відповідність* обраних інструментів поставленим цілям навчання, тобто наскільки той чи інший сервіс відповідає досягненню очікуваних результатів навчання;
- *гнучкість* (кожен викладач має простір для викладання необхідних матеріалів) та *багато-гранність* (студентам не потрібно здійснювати реєстрацію на різних серверах, доступ відбувається з єдиного ресурсу чи порталу);
- *мобільність* (створення банку інформаційних мереж, баз, що дають можливість студенту коригувати або доповнювати свою освітню траєкторію).

Відповідно до перерахованих вище критеріїв передбачається використання великого арсеналу різноманітних форм та методів навчання в синхронному та асинхронному режимі. Синхронне навчання подібне до класичної системи навчання в стінах закладу вищої освіти, та має відмінність лише у тому, що учасники комунікують між собою в режимі онлайн. Перевага синхронного режиму навчання у тому, що учасники освітнього процесу залучаються до навчання одночасно. Важлива роль у цьому процесі комунікації віддається доцільно підібраним програмам, серед яких можна виділити: Zoom, Interwise, Microsoft Teams, Webex, Adobe Connect, Google Meet, Saba Centra, Classtime, Instant Presenter, Skype, TeamViewer та інші.

На відміну від синхронного навчання, асинхронне навчання передбачає роботу викладача й студента в різний час. Навчання на принципах асинхронної роботи передбачає забезпечення студента всіма можливими матеріалами для підготовки завчасно. Також може бути запропоновано певний часовий інтервал на виконання завдання. Зручними для роботи в асинхронному режимі, з нашого досвіду, є такі платформи: Moodle, Google Classroom, Padlet, електронна пошта.

Зазначимо, що у виборі режиму навчання зазвичай оптимальним є змішаний підхід, який може допомогти поєднати в собі елементи як синхронного режиму навчання, так і асинхронного. Специфіка організації дистанційного навчання полягає у тому, що воно базується на різноманітних інформаційно-комунікаційних технологіях, інтернет-ресурсах, що впливає на способи відбору тих чи інших методів і форм навчання.

В умовах карантинних обмежень ми адаптували дизайн дисципліни «Педагогічна майстерність» до умов дистанційного навчання та впровадили його для студентів 4 курсу факультету фізичного виховання. Дизайн дисципліни був зорієнтований на досягнення її мети: опанування програмових результатів навчання та формування компетентностей професійної діяльності та особистісних якостей майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту.

До ключових змін, що були внесені до дизайну дисципліни, відносимо заміну каналів комунікації зі студентами, методів проведення семінарських занять з обговорення питань, тестових завдань, дискусій, виконання практичних вправ, колективних проєктів, завдань, та методів, що стимулюють усвідомлення студентом матеріалу, його критичний аналіз, творчий підхід та висловлення власного ставлення до проблеми: педагогічні есе, аналіз відео, соціальної реклами, фільмів на педагогічну тематику, ментальні карти, колажі, тощо. Всі запропоновані інструменти були простими у доступі в умовах дистанційного навчання, не вимагали особливого обладнання та, як правило, мали альтернативний варіант для виконання, що розширювало можливості студента для якісного опанування матеріалу.

Курс складався з лекцій на платформі Zoom, семінарських занять в Google Classroom. Лекційні заняття включали елементи тренінгів. Семінарські заняття містили різні форми та методи навчання студентів: аналіз відео, кейсів, виготовлення колажів, написання есе, тестування, діагностичні вправи, тренінгові та тренувальні вправи, вправи репродуктивного характеру, індивідуальні та групові творчі завдання (табл. 1). Усі завдання були адаптовані до умов дистанційного навчання. Кожне з них мало свої критерії оцінювання, що були повідомлені студентам. При перевірці завдань викладачі давали короткі коментарі, поради та здійснювали підтримку студентів, чим підсилювали мотивацію до опанування компетентностей та програмових результатів навчання цієї дисципліни.

Для об'єктивності оцінки якості організації та впровадження дистанційного навчання для студентів 4 курсу факультету фізичного виховання з дисципліни «Педагогічна майстерність» було проведено анонімне опитування студентів за допомогою Google Forms. Опитування включало питання щодо якості, організації та змісту дистанційного навчання з «Педагогічної майстерності».

У результаті опитування щодо якості та організації дистанційного навчання для студентів 4 курсу факультету фізичного виховання з дисципліни «Педагогічна майстерність» (квітень 2020 р.) (n=57) було виявлено, що 56,1 % респондентів вважають дистанційне навчання ефективним, у той час як 43,9 % опитаних усе ж тяжіють до традиційних форм здобуття освіти (рис. 1).

Кейс навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність»

Вид вправи	Сформовані компетентності
Коллективні творчі завдання, проекти щодо питань вдосконалення педагогічної майстерності	Здатність формулювати цілі проекту (програми) для вирішення завдань підвищення ефективності освітньої діяльності, визначити критерії та показники досягнення цілей, виявляти пріоритети вирішення завдань з урахуванням моральних аспектів діяльності. Здатність до професійної комунікації у педагогічній та науковій діяльності в закладах освіти. Здійснювати дослідницьку, креативно-інноваційну та проектну діяльність. Здатність використовувати комунікаційні й інформаційні технології. Здатність працювати у команді, шукати та опановувати інструменти спільної дистанційної роботи.
Аналіз фільмів на педагогічну тематику	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до критичного осмислення проблем у галузі освіти (фізичної культури) та на межі галузей знань. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
Педагогічне есе	Здатність інтегрувати знання у широких контекстах та застосовувати їх для розв'язання складних задач практики фізичної культури. Здатність до критичного осмислення проблем у галузі освіти (фізичної культури) та на межі галузей знань, проведення досліджень та генерації ідей щодо їх вирішення з метою розвитку нових знань. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу, рефлексії, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі.
Онлайн-курси з дотичних до курсу тем	Здатність володіти навичками самостійного опанування нових знань, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у галузі освіта (фізична культура). Здатність навчатися впродовж життя. Здатність користуватися інструментами онлайн освіти.
Колаж з актуальних питань педагогічної майстерності	Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Здатність шукати креативні підходи для вирішення професійних проблем.
Ментальна карта понять педагогічної майстерності	Здатність здійснювати дослідницьку, креативно-інноваційну та проектну діяльність. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу, рефлексії, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі.
Діагностичні вправи	Здатність об'єктивно оцінити рівень розвитку, прояву певних показників професійної діяльності. Здатність компетентно проводити діагностику показників досягнень учнів, студентів.

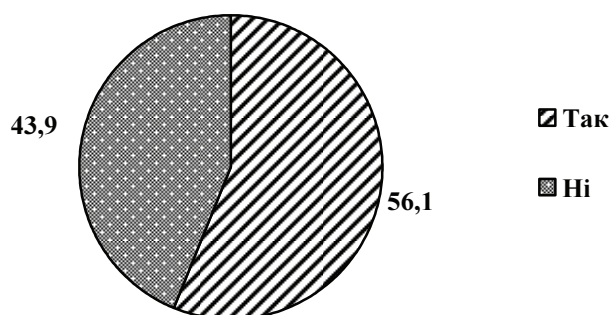

Рис. 1. Оцінка ефективності дистанційного навчання з «Педагогічної майстерності» (у %)

При виборі найбільш зручних платформ для дистанційного навчання більшість респондентів вказали семінарські заняття в Google Classroom, другу позицію зайняли ресурси Zoom та Вайбер і Телеграм. Незначна кількість студентів зазначили, що їм зручно навчатися на платформі Moodle та через електронну пошту (рис. 2).

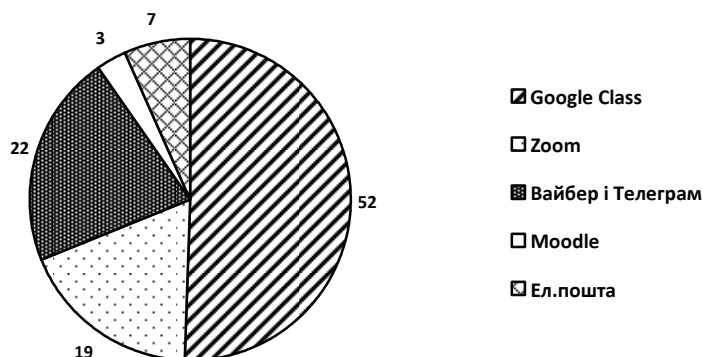

Рис. 2. Вибір респондентами більш зручної платформи для дистанційного навчання (у %)

При відповіді на питання щодо бажання використовувати форми дистанційного навчання після карантинних обмежень, голоси розділилися навпіл (рис. 3), що свідчить про позитивні тенденції в усвідомленні студентами розширення можливостей для освітнього процесу та їх готовність активно використовувати їх.

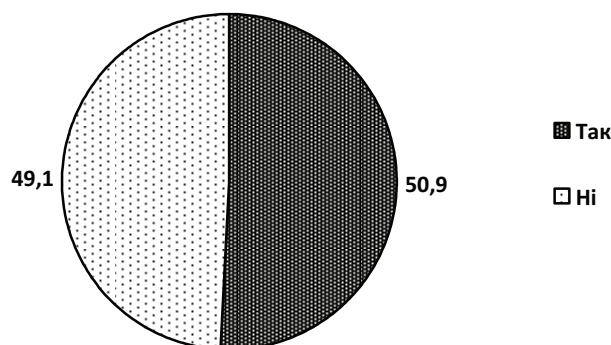

Рис. 3. Готовність студентів використовувати форми дистанційного навчання в освітньому процесі після зняття карантинних обмежень (у %)

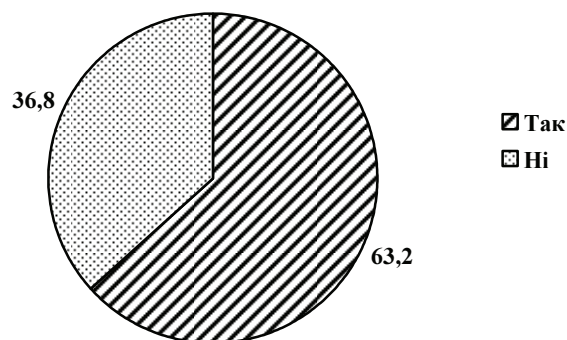

Рис. 4. Наявність труднощів під час дистанційного навчання

Звертає на себе увагу той факт, що 63,2 % респондентів зазначили про наявність труднощів під час дистанційного навчання. У відкритому питанні до цього аспекту студенти зазначали, що виникали проблеми з сигналом Інтернету, наявністю зручних гаджетів, недостатністю «живого» спілкування, груповою роботою та інші. Ці факти проаналізовані нами та враховані у робочій початковій програмі на

наступний навчальний рік, зокрема, вивчено та апробовано інструменти для групової роботи (кімнати у Zoom), передбачені регулярні включення в Zoom-конференції, розроблені альтернативні завдання для тих, хто не має можливості доєднатися до мережі Інтернет та інші.

Спостереження за дистанційним освітнім процесом дозволило виявити, що 50 % студентів мають низький рівень сформованості навичок самоорганізації, і це є негативним чинником ефективного здійснення процесу навчання в даному форматі. Цей факт вимагає подальшого аналізу та роботи над формуванням навичок тайм-менеджменту у майбутніх фахівців.

Аналіз результатів опитування студентів 4 курсу щодо змісту та якості викладання «Педагогічної майстерності» (n=39) дозволяє робити висновки про ефективність організації освітнього процесу дистанційно.

Якість викладання дисципліни «Педагогічна майстерність» 61,5% респондентів оцінили на 10 балів із 10 максимальних; 28,2% на 9; решта опитаних поставили оцінку 8-5 балів (10,3% опитаних) (рис. 5).

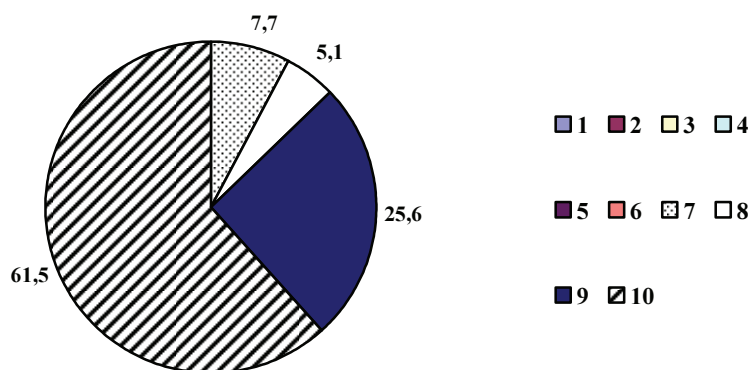

Рис. 5. Оцінка якості викладання дисципліни «Педагогічна майстерність» (у %)

При відповіді на питання: «Які завдання викликали найбільший інтерес?» (рис. 6) студенти віддали перевагу творчим, діагностичним та тренінговим вправам. Завдання проблемно-пошукового характеру зацікавили меншу кількість респондентів. Позитивним є факт, що до репродуктивних завдань більшість опитаних не проявляє інтересу, це може свідчити про достатній рівень усвідомленості здобувачів освіти та про їх особисту зацікавленість у професійному зростанні. Складними для опанування виявилися колективні завдання з дисципліни, що зумовлювало налагодження дистанційної комунікації між групами та їх спільну роботу. Ці завдання виконали лише близько 25 % студентів, але слід зазначити, що якість виконання була на високому рівні. Аналіз цього аспекту дає нам можливість припустити, що студенти не мають достатніх навичок налагодження групової комунікації для організації освітнього процесу. У перспективі ми плануємо додати тему про інструменти дистанційного навчання з дисципліни «Педагогічна майстерність».

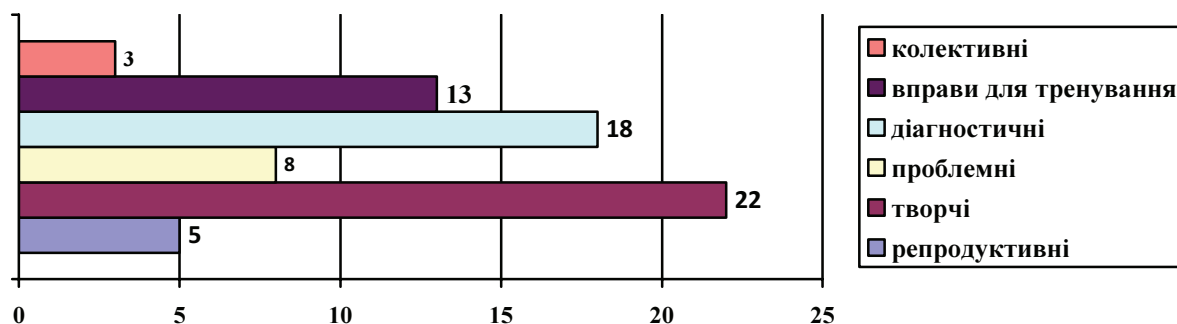

Рис. 6. Завдання, що викликають найбільший інтерес у здобувачів освіти

Як підсумок, слід зазначити, що 97,4 % респондентів вважають ефективними дистанційні форми організації освітнього процесу з дисципліни «Педагогічна майстерність» (рис. 7). Це свідчить про достатньо вдалу адаптацію дизайну дисципліни до умов дистанційного навчання та використання ефективних і доступних форм організації освітнього процесу.

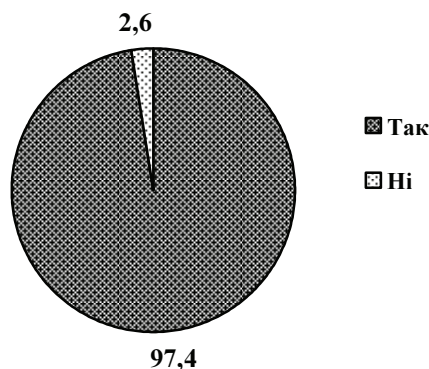

Рис. 7. Оцінка ефективності дистанційних форм організації освітнього процесу з дисципліни «Педагогіка» (Педагогічна майстерність) (у %)

Висновки. На основі аналізу результатів дослідження виявлено, що організація дистанційного освітнього процесу має будуватися з урахуванням максимального залучення кожного здобувача освіти в активну, самостійну пізнавальну діяльність. Ефективність дистанційного навчання значною мірою визначається формою організації зворотного зв'язку між викладачем і здобувачем.

На основі аналізу результатів дослідження, проведених з метою визначення об'єктивності оцінки якості організації та впровадження дистанційного навчання на факультеті фізичного виховання з навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» виявлено: позитивні тенденції щодо ставлення здобувачів до дистанційного навчання; вищий за середній ступінь задоволеності студентів організацією дистанційного навчання з даної дисципліни; можливі труднощі у реалізації представленого кейсу.

Визначено, що ефективність освітнього дистанційного процесу обумовлена дизайном дисципліни, який має ґрунтуватися на стимулюванні пізнавальної діяльності здобувачів, впровадженні творчих практичних завдань, формуванні внутрішніх стимулів до навчання.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі вбачаємо у врахуванні думки студентів та відповідних корекцій у робочій навчальній програмі на наступний навчальний рік; пошуку та апробації нових інструментів дистанційної освіти; розповсюдженні здобутого досвіду на інші дисципліни.

References

1. Андреев А. А. Дидактические основы дистанционного обучения в высших учебных заведениях: дисс. д-ра пед. наук: 13.00.02. Москва, 1999. 289 с.
Andreev, A. A. (1999). *Didakticheskie osnovy distantsionnogo obucheniya v vysshikh uchebnykh zavedeniyakh*: diss. d-ra ped. nauk: 13.00.02 [Didactic bases of distance learning in higher educational institutions]: Doctor's Thesis. Moscow, Russia.
2. Лисенко Л.Л., Вітченко А.М., Воеділова О.М. Шляхи розвитку емпатії у майбутніх фахівців з фізичного виховання. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. Випуск 3 (159). Чернігів : НУЧК, 2019. С. 175-181.
Lysenko, L. L., Vitchenko, A. M., Voiedilova, O. M. (2019). Shliakhy rozvytku empatii u maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia [Ways to develop empathy in future professionals in physical education]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni T.H. Shevchenka – Bulletin of the T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»*, 3 (159), 175–181.
3. Морозова Л., Морозова О. Дистанційне навчання на сучасному етапі, новітні технології викладання мовних та природничих дисциплін у вишах. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Випуск 10. С. 52–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Timvum_2014_10_9
Morozova, L., Morozova, O. (2014). Dystantsiine navchannia na suchasnomu etapi, novitni tekhnolohii vykladannia movnykh ta pryrodnych ykh dystsyplin u vyshakh. [Distance learning at the present stage, the latest technologies for teaching language and natural sciences in universities]. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi – Theory and practice of teaching Ukrainian as a foreign language*. Vol. 10. S. 52–59. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Timvum_2014_10_9
4. Положення про дистанційне навчання. Затверджено наказом МОН України № 466 від 25.04.13 року. URL: http://osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/. Назва з екрану.
Polozhennia pro dystantsiine navchannia. Zatverdzheno nakazom MON Ukrainy # 466 vid 25.04.13 roku [Regulations on distance learning Approved by the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 466 dated 25.04.13.]. Retrieved from http://osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/.

Voiedilova O.

ORCID 0000-0003-0771-8325

Ph.D. in Pedagogical Sciences,
Associate Professor of the Department of Pedagogy,
Psychology and Methods of Physical Education,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: voiedilovaid@gmail.com

Vitchenko A.

ORCID 0000-0003-0318-4880

Lecturer of the Department of Pedagogy,
Psychology and Methods of Physical Education,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: www.alzar89@gmail.com

Lysenko L.

ORCID 0000-0002-3629-3840

Ph.D. in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Pedagogy, Psychology
and Methods of Physical Education,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: llysenkol@gmail.com

CASE OF ADAPTATION DISCIPLINE DESIGN TO THE CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING

The article substantiates the case design of the discipline «Pedagogical Skills» to the conditions of distance learning, presents the results of research to assess the quality of its organization and proceeding, established the effectiveness and accessibility of organization forms of the educational process on this case.

Article's purpose is to substantiate the case design of the discipline «Pedagogical skill» to the conditions of distance learning.

The methodological basis of the study is the scientific and pedagogical principles of distance learning (O. Andreev, V. Kukhareenko, N. Sirotenko, P. Stefanenko, A. Khutorsky), theoretical and methodological principles of independent educational and cognitive activities (O. Malykhin, M. Soldatenko, P. Podkasisy), conceptual provisions on the problem of activating cognitive activity (I. Lerner, V. Lyadius, A. Morozov, S. Neverkovich, V. Slastyonin, S. Sysoeva).

The scientific novelty is that the case of design of the discipline «Pedagogical Skill» to the conditions of distance learning is substantiated and the efficiency of its organization in the educational process is determined.

Conclusions. Based on the analysis of the results of the study, it was found that the organization of the distance educational process should be built taking into consideration the maximum involvement of each student in active, independent cognitive activity. The effectiveness of distance learning is largely determined by the form of feedback between the teacher and the applicant.

Based on the analysis of research results conducted to determine the objectivity of the quality assessment of the organization and implementation of distance learning at the Faculty of Physical Education in the discipline «Pedagogical Skills» revealed: positive dynamics in the attitude of applicants to distance learning; above the average degree of student satisfaction with the organization of distance learning in this discipline; possible difficulties in the implementation of the presented case.

It is determined that the effectiveness of the educational distance process is due to the design of the discipline, which should be based on stimulating the cognitive activity of applicants, the introduction of creative practical tasks, the formation of internal incentives for learning.

Prospects for further research in this direction is seen in the search and approbation of new tools for distance education; dissemination of gained experience to other disciplines.

Key words: teaching, distance education, discipline design, distance learning technologies, higher education institutions, distance courses.

Стаття надійшла до редакції 21.10.2020 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **С. В. Гаркуша**